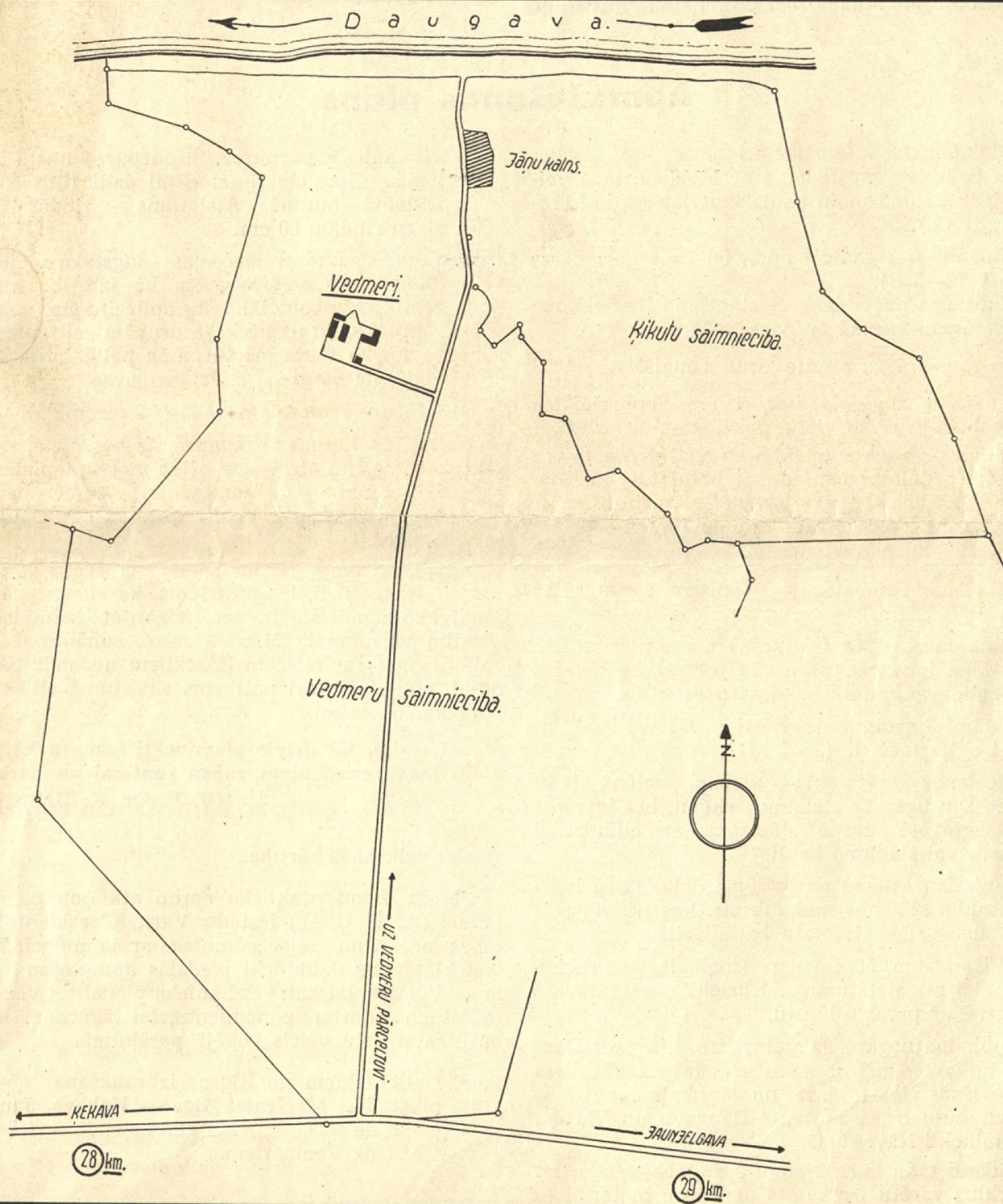


S 634,956

5

# Lauksaimniecībai nepiemērotas zemes apmežošana

Daugmales Lejaskikutos — Herberta Depreja saimniecībā



Meža dienas atklājot, 1937. gada 21. aprīlī

63

# Jāņukalns

ir smilšains paugurs Lejaskikutu saimniecības ziemeļrietumu daļā pie Daugavas. Rietumos Jāņukalnam pieslienās blakus saimniecības robeža, ziemeļos — Daugavas krasta tauvas josla, austrumos — tūrimi, bet dienvidos — ganības un jau esošā bērza birze.

Šo, pasaules kara laikā ierakumu un šāvīņu izroboto, uzkalniņa piekājes rietumu pusi sev atkal atkaņrojusi baltalkšņa atauga, bet Jāņukalna austrumu

pusē, blakus tūriem, no kara vētras pārcietušiem bērziem izveidojusies maza bērzu birzīte. Turpretim uzkalniņa augšdaļa palikusi kaila un tur nav pat ganībām piemērotas zāles.

Apskatot Jāņukalna situāciju saimniecībā un tā augtenes apstākļus, jānāk pie slēdziena, ka šī zeme, lai tā kļūtu par svētību saimniekam, ir jāapmežo.

## Apmežošanas plāns

**1.** Jāņukalna labā (austrumu) puse, kas pieslienās tūriem, apstādāma ar **bērziem**, tādā veidā gar tūruma malu paplašinot jau esošo bērza birzīti (2.).

Stādāmi 2—3 gadīgi apm. 50 cm. gaŗi bērza stādi (2—3 S).

Stādīšanas paņēmiens — stādīšana **iepriekš nesagatavotā augsnē** ar parasto lāpstu.

**2.** Jau esošā bērza birzīte tūruma malā.

**3.** Jāņukalna augšdaļa, kas ieņem apmežojamā nogabala sausāko vietu, apstādāma ar **priedi**.

Stādvieta sagatavot **atgāztā** un **apgrieztā** velēnā; (pēdējo paņēmienu pielietot tur, kur nevar veselū velēnu izveidot), velēnu samēri 50×50 cm, stādvieta atstatums 1×1 m.

Stādāmi 2 gadīgi priedes stādi (2 S).

Stādīšanas paņēmiens — stādīšana spraugās ar stādāmo šķēpu.

**4.** Jāņukalna kreisās (rietumu) puses nogāze, kas pa daļai jau apaugusi ar baltalksni, apstādāma ar **egli**, zem baltalkšņa aizsardzības.

Stādāmi 3 gadīgi egles dēsti (3 D) vai 3—4 gadīgi egles mežeņi (3—4 M).

Stādīšanas paņēmiens — **atgāztā** velēnā stādīšana spraugās ar stādāmo šķēpu, bet **iepriekš nesagatavotā** augsnē stādīšana ar cilindrisko lāpstu vai stādāmo kapli.

**5.** Jāņukalna kreisās puses lejas daļā starp baltalkšņiem stādāms **melnalksnis**, kas kā vērtīgāka suga vēlāk atvietotu baltalksni.

Stādāmi apm. 50 cm gaŗi melnalkšņa mežeņi, 1,5×1,5 m atstatumos, **iepriekš nesagatavotā** augsnē ar parasto lāpstu.

**6.** Jāņukalna nogāze uz ziemeļiem, t. i. pret Daugavu, apstādāma ar koku grupām un **kārkliem** atsevišķās vietās, tā, lai no Jāņukalna centrālās daļas būtu brīvs skats uz Daugavu un Varoņu pieminekli Nāves salā.

Stādāmi tādu kārkļu sugu spraudekļi (Sp), lai kārkļus varētu izmantot pinamam materiālam zivju ķeramās ierīces, t. i. Salix viminalis, S.

viminalis x purpurea, S. purpurea un S. imperialis. Spraudekļi stādāmi dziļi (līdz 50 cm) irdinātā augsnē. Atstatums — rindās 20 cm, starp rindām 50 cm.

**A.** Jāņukalna centrālās daļas augstākā vietā stādāms kupls **svētozols**, kas kā izturības un varēības simbols, lai būtu apliecinājums un pierādījums, ka uz pēckara drupām zeļ tautas dzīve un ka tauta arī turpmāk paliks stipra savā vietā pie dārgi sargātās Daugavas.

**B.u.C** Ieblakus svētozalam stādāmi 2 piramidālie ozoli.

**D** Ozolu trijotnes aizmugurē stādāmas liepas, bet priekšplānā atstājama brīva vieta Jāņuguns dedzināšanai — lai Jāņugunis vienmēr pauž to kopējo kvēli, kas vieno tautu abos Daugavas krastos.

Sastādot Jāņukalnam šādu apmežošanas plānu 1,3 ha kopplatībai, ir pastripots, ka katru, pat neauglīgāko zemes stūrīti var izmantot saimniecisku vērtību vairošanai, tai pašā reizē, izmantojot esošo reljefu un to ar maziem līdzekļiem nedaudz pārveidojot, nodibināts arī patīkams skaistuma objekts ar simbolisku nozīmi.

«**Ļausim, lai dzīvie pieminekļi izaugtu kā liecinieki mūsu centieniem, mūsu centībai un darbam.**»

(V. P. Dr. K. Ulmanis).

### Darbu veikšanas kārtība.

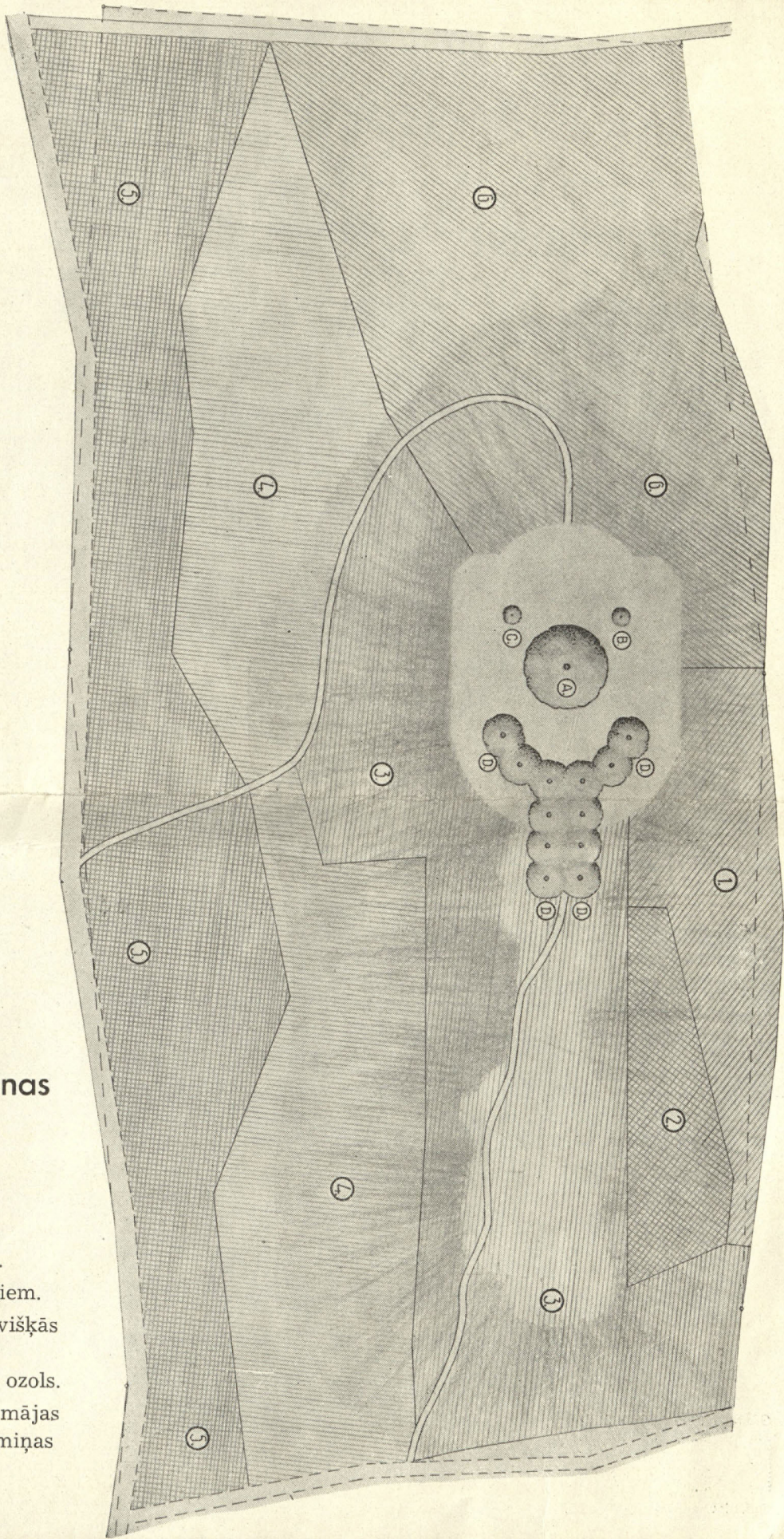
Meža dienu praktisko darbu atklājot, piemiņas kokus (A. B. C. D.) iestādīs Valsts Prezidents, valdības locekļi un mājas saimnieks ar saimnieci. Tālāk visi klātesošie dalībnieki piedalās apmežošanas darbos. Vēlams, lai katrs dalībnieks piedalītos visos apmežošanas darbu paņēmiens, lai tādā kārtā katrs būtu savu daļu veicis kopējā pasākumā.

P. S. Dalībniekiem no Rīgas izbraukšana noteikti plkst. 16. Maršruts: Rīga — Ķekava, Jaunjelgavas lielceļš, kur 29. kilometrī jāiegriežas pa kreisi uz Vedmeriem.

**MEŽA DIENU CENTRĀLĀ KOMITEJA.**

## Jāņukalna apmežošanas skice

1. Bērzs.
  2. Jau esoša bērza birze.
  3. Priede.
  4. Egle, baltalkšņa aizsardzībā.
  5. Melnalksnis, starp baltalkšņiem.
  6. Koku grupas un kārkli atsevišķās vietās.
- A. Valsts Prezidenta piemiņas ozols.  
B. C. D. Valdības locekļu un mājas saimnieka un saimnieces piemiņas koki.



GRĀMATSPIESTUVES AKC. SAB.

ROTA

Rīgā, Blaumaņa ielā 38-40 6257

Latvijas Nacionālā  
BIBLIOTĒKA